

Harald Jørgensen,
Hovedoppgaven. Skikk og bruk i oppgavearbeidet (1992/93)
Kort stikkords-sammendrag
(NB: Boken må først leses in extenso før sammendraget kan gi mening.)

Mye tomprat i denne boken, den er omstendelig, med kunstige og unødvendige balanseringer ("på den ene siden, på den andre"), og med en del mangel på stillingstaking.
Men: Det er en del/noe klart bra og relevant, lærerikt stoff. Det vektlegger vi her.

- 3 operasjoner: Forskning, Skrivning, Avhandling.
Går over i hverandre, men er òg likevel relativt klart adskilte.

- Hele prosessen, med rammevilkår:

Forskeren----- Materielle, økon., sosiale vilkår;
fagtradisjon, veiledning
Forskningsprosess >-----< Avhandling
Skriveprosess >-----<Avhandling

- Forskning er søking etter sannhet. Kravene til Saklighet (påviselig sanne/falske påstander; argumentasjon, begrunnelse; saklighetsorientering; motsetningsfri framstilling; sammenheng, orden, system, objektivitet; etterrettelighet: framvisning til kontroll av andre)

- Tre typer forskning (OECD) ut fra den utvidete viften av Viten, Kunnskap, Forståelse: -
Grunnforskning; Anvendt forskning; Utviklingsforskning.

- Selvstendighet. Nyhet. Grensene/grenseløsheten for nyhet innenfor institusjonen.

- Den personlige faktoren: Fomleforskning, Snusfornuft vs. Kreativitet, Fantasi, og så, deretter: materiale, problemstilling, løsningen ved analyse, konklusjonsvurdering og holdbarhetsrefleksjon (altså det prosessuelle forholdet mellom holdningene nærhet/'romance' vs. avstand/'precision'). - Ikke gi opp for snart; hold heller ikke på for lenge med noe som er umulig å gjennomføre - søk kontakt og råd. Ha selvinnsett. Viktig: Kom i gang, OG: Bli ferdig, avslutt.

- Veiledning: Vår praksis for tildeling av veileder er allerede presentert og drøftet (spesialisering og kompetanse; pluss kapasitet); Organisér veiledningen ved avtaler; hvor lenge, hvor mange ganger, hyppighet, forholdet mellom regelmessighet og behov; evt. bytte; Kontrakter, plikter; Krav og forventninger: slå dette fast, gjensidig forpliktende, snarest mulig, gjennom samtaler med veilederen du får tildelt.

- Veileder / student: Jeg/du-forhold; Finn kodene i samtalen; Vær direkte; Spør om omformuleringer av ullent språk; Lær å skille mellom Info, Problemdiskurs, Ansvarsplasseringsdiskurs, tenk igjennom Forholdet mellom enighet/uenighet i veiledningsdiskursen, og i rel. til begrunnelser; Godta uenighet, Ta ansvar for eget arbeid; Lær hva ros og positiv diskurs innebærer (og 'les' det ikke som at veileder overtar ansvaret), osv. Vær bevisst på hva du er misfornøyd med (og: du kan alltid komme til meg (LS) med dine problemer her. Jeg lover dere alle full diskresjon, og vil hjelpe til med løsning av problemer). - Analysér om du/veileder opererer med forsvarsmekanismer. Ikke lyg. Ikke fortreg, benekt, eller etterrasjonalisér. Vær åpen, under konfidensialitet, om problemer som hindrer deg i arbeidet (du er selvfølgelig ikke forpliktet til å komme med detaljer av privat karakter, likevel kan en generell

antydning av *typen* vanskeligheter være til hjelp; dette bestemmer du selv); veileder kan imøtekomme deg i situasjonen. Og, for all del: Ups and downs forekommer for de fleste, og i den livssituasjonen dere mastergradsstudenter er i, er 'det store livet' i full gang, og til det livet hører det også vanskeligheter, så ikke tro at dere er alene om slikt, og kjenn for all del ikke skam eller blygsel i den forbindelse. - Ellers: Regelmessighet i veiledningen er nødvendig. - Ikke 'misbruk' veilederen, heller, ikke døk han/henne med utkast. - Og veldig viktig: *Ta* veiledning!!! - både i den forstand at dere benytter dere av den, men minst like mye i den forstand at dere tar refleksivt inn over dere veiledningen, og etter overbevisning også etterkommer den.

- FORSKNINGSPROSESSEN

P --- I --- R = Problemutvikling (problemstillende fase); Informasjonsinnsamling (empiri-innhentning, teorirammevalg, metoderefleksjon); Resultatutvikling (Analytisk, systematisk, metodisk, stringent, utprøvende osv. arbeid på materialet ut fra pst'en(e)). - Husk:

PROSJEKTBEKRIVELSE - må alltid være tilgjengelig for deg, den er den abstrakte modellen av ditt eget arbeid i to år!!! *Igjen*: Alltid tilgjengelig!!! Og reviderer du ett punkt her, må du også revidere flere!!! Husk: Hvor var jeg/hva gjorde jeg; Hvor er jeg; Hvor skal jeg/hva er det neste jeg skal gjøre. Skriv lapper eller elektroniske meldinger i dokumentet om just dette, fra dag til dag.

- Problemutviklingen: Trakten: Vitenskap - Fag - Fagdisiplin - Emne - Tema - Problemstilling(er) (forholdet til (anti-)konformisme, revirtenkning, gruppeinteresser (alt dette tilhører et vitenskapelig samfunn - les f.eks. Kuhn, *The structure of scientific revolutions* om slike forhold).

Åpne, snevrere, lukkede pst'er. - Definér begreper!!! Gode/dårlige pst'er: Regel: relevante, fruktbare, interessante pst'er. -- *Her er vår Prosj.beskrivelses-modell den beste (den vil bli utdelt og kommentert i seminaret*: Alle elementer avhenger av de andre: Hensynet/sideblikket til forskn.trad., hva slags undersøkelse; hvilken teoretisk ramme, kvantitativ/kvalitativ?, osv.

- Informasjonsinnsamlingen: - Hva er metode? Framgangsmåte for å frambringe kunnskap og etterprøve kunnskapskrav, påstander som krever å være sanne, gyldige, holdbare. - Hypotetisk-deduktiv, induktiv, hermeneutisk, mistankens vev, osv., pluss tilhørende teknikker. -- Du og objektet er et subjekt/objekt-forhold i vårt fag: dvs. refleksivt. Informasjonsinnsamling/empiri-inndragning: Hva, på hvilken måte, når, hvorledes, hvordan gjennomføre, systematisere.

- Resultatutviklingen: Analytisk, systematisk osv. behandling av materiale ut fra pst'ene: *Forklaring, beskrivelse, forståing. Sannhet, sannhet!!!* Husk: begrensninger, feilkilder, hypoteser og etterfølgingen av dem, samsvarende konklusjoner, mistak mulig ml. sammenheng vs. årsak/virkning (som er to forskjellige relasjoner); helhet/helskapelighet, system.

- SKRIVEPROSESSEN: Skriv hele tiden!!! Skriv når du er nær å være mest opptatt!!! Skrivevegring/hemning/sperre: lær å kjenne deg selv, og søk eventuelt hjelp. -- Diskurskvalitet: Informativ (nix/lite); ekspressiv (nix/lite), appellativ (nix/lite), Skriv sakprosa!!!. -- De som leser: er innlest på ditt stoff, men du skal likevel presentere for et publikum som skal overbevises. -- Jeg/vi/man (og vekslingene mellom disse pronomenerne). -- Virkemiddel: Skriv straight, og kolorér når du er safe/trygg; intet annet, ikke før!!! Metaforikk og bildebruk krever tanke og systematikk!!! -- Fagord, fremmedord: Vær straight, nå - bruk hodet!!! -- Ikke for mange 'kanskje, litt, ganske, alltid, absolutt', osv. Skriv ærlig og greit, ikke prøv å dekke til noe. -- Setninger: ikke kronglete, men etterstreb korthet, og del opp lange resonnementer mellom flere punktum. -- Husk: avsnitt, avsnitt, og disse knyttet opp mot logikk, progresjon. -- 'Men, og' (bli bevisst bruken av disse), og husk: kommasetting. -- Alltid: oppsummerende tilbakeblikk, og utkastende frampek!!!

- AVHANDLINGEN: Faglig innhold: Leseren må ha: pst'er og problemutvikling, i relasjon til emne og materiale, informasjonsinnsamling, resultat etter analyse, systematisk metodisk behandling osv., dessuten innledning og konklusjon., -- Alt dette er viktig i utformningen: Hva tar avhandlingen opp?, Hva er bakgrunnen for arbeidet, Hva er målet for arb.?, Hva er arb.s relevans, fruktbarhet, interesse?, og Hva er utstykkene av arbeidets deler i det følgende?

- Komposisjon!!!

- Referering: Ikke irrelevant materiale, ikke fra sekundærkilder, men fra primærkildene; du må vurdere det du refererer, ikke bland referanse og vurdering sammen, ikke referer for omfattende, heller ikke uforståelig, vær presis, referer stedsfokuset, ikke spredd, osv.

- Sitering: alle 'pontifikalier'; inne i brødtekst vs. i kompress med innrykk.

- Litteraturliste.

- Redigering: Disposisjon, 1.1.1, 1.1.2, 2.1.1, osv., skriftstørrelser, understrekning, kursivering, mellomtitler, tabeller, osv.

- Orienteringsmidler: Tittel, tittelside m/ innhold, Innholdsliste, Forord, Register: stikkords-, navne-.

- Fotnoter / Endenoter.

- Merknader, Bilag, Tabeller.

- 'Fisken med to haler'

- 'Ålen'

Siste gjennomgang: Sammenheng, språk, visuelt, estetisk, formelt.